

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 17. Patientia per dura ad regnum. Figuræ, Symbola. Testimonia Biblica.
Ex Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

præsentium, quib⁹ fiducia est futurorum bonorum. S. Cyprianus l. ad Demetrianum.

Si quis vult adversa superare; si est persecutio, si est periculum; si mors, si ægrotudo gravis; si incurfus latronum, si facultatum proscriptio; si quidquid eorum, quæ putantur in isto adversa sæculo facile superantur; si sit spes, quæ confoletur: nam etsi illa acciderint, tamen graviora esse non possunt dicenti: *non sunt condigna &c.* S. Ambrosius in Ps. 118. oct. 7.

Esto, sint aliqui duri ad labores, firmi ad injurias ferendas; si spem auferas, non potest perpetua esse patientia. Id. ib. Octon. 15.

Si vis sustinere laborem, attende mercedem: nam & operarius in vinea deficeret; nisi attenderet, quid accepturus esset. Cum autem attenderis, quid sis accepturus; omnia tibi erunt vilia, quæ pateris: nec digna æstimabis, pro quibus aliud accipias. Miraberis, tantum dari pro tanto labore: nam utique fratres pro æterna requie labor æternus subeundus erat; æternam felicitatem accepturus æternas passiones sustinere deberes. S. Augustinus in conc. 2. de secunda parte, Ps. 36.

Nudum Christum nudus sequere: durum, grande, difficile; sed magna sunt præmia. S. Hieron. ep. 4.

Qui futura spectat, cœlestia sperans, & mentis oculos illò dirigens, non sentit quidem malorum præsentium molestiam. S. Chrysostomus tom. 6. de verb. Ap.

Radix totius bonæ operationis est spes resurrectionis: expectatio enim retributionis excitat mentem in beneficentiam: promptiorque fit omnis operarius ad perferendos labores, si præmium laborum præviderit. Miles expectans præmia alacris est in bellum. S. Cyrillus. Jerof. Catech. 18.

Omnia opera, quæ in hoc Mundo videntur, sub spe aliqua fiunt; ad fruendum laboribus suis. S. Macarius hom. 14.

Tribus in rebus Christiani culminis fundamenta consistunt; id est, in spe, in fide, & in charitate. - Tolle spem, torpet humanitas tota: tolle spem, artes, virtutesque, universæ cessabunt: tolle spem, & interrupta sunt omnia. S. Zeno Ver. l. de fide, spe, & charit.

Ipsa (spes) est baculus necessarius pergrinantibus in via præsentis vitæ. Non enim faugantur, vel debilitantur, sperantes in Domino: quin potius assument pennas ut aquila; current, & non laborabunt, ambulabunt, & non deficient. In præsentis tempore spes est quædam vigilia solennitatis æternæ. S. Laur. Just. de spe c. 2.

Spes arbor benedicta est, fructus uberes habens; cum à misericordia Dei abundanter irrigetur. S. Thom. Aqu. opusc. 38. de erud. princip. l. 2. c. 5.

Qui vehementer aliquid sperat, libenter sustinet propter illud etiam difficilia, & amara. Id. in ep. ad Rom. c. 5. lect. 1.

Etsi amara pro Christi inferantur amore; indulcescunt tamen spe futura lætitiæ sempiternæ. Aponius l. 3. in Cant. 1.

Nihil est, quod fidelem, amantemque animam magis exhilaret; quam quòd speret, se, postquam hujus vitæ stadium emensa fuerit, perventuram ad beatum illum sinum æternæ pacis. Bloisius parad. an. c. 33.

Omnia tibi fortuna abstulit; sed spem reliquit. Seneca l. 5. declam. 1.

§. XVII.

Patientia per dura ad regnum,

Figura, & Symbola.

Nunc scio, quia certissimè regnaturus sis &c. 1. Reg. 24. 21. Eleganter ostendit imaginem regni Christi in rege David: qui non solum sceptriger in folio sedit, purpurâ insignis, & diademate clarus, vel coronâ aurâ splendidus; sed prius egens, & vagus, profugusque, erravit; & exul omnibus quoque modis prius amaritudines totius infelicitatis, quam nectareos, aut mellitos regum populi liquores epotavit. S. Rupertus in 1. Reg. 27. Cum ergo David Deus elegeret, & prædestinasset ad regnum; noluit & ipsum David antè regnum tenere, quam primò à persecutibus liberaret: ut etiam in hac vita figuraret nos, id est, corpus ejus, cujus corporis caput Christus. Porro enim si ipsum caput nostrum sinè primò peractò labore in terra, in cœlo regnare noluit; neque levare sursum corpus, quòd deorsum accepit, nisi per tribulationis viam: quid audent membra sperare, capite suo magis se posse esse felicia. Sylveira in Matth. 1. q. 26.

Fecit rex Salomon thronum - & duo leones stabant, & duodecim leunculi. 3. Reg. 10. 18. 19. 20. Ad regium thronum non ascenditur, nisi multò certamine cum leonibus, arduis &c. Sylveira in Matth. 20. 22.

Mardocheus - indutus sacco &c. Esth. 4. 1. Cernes Mardocheum sacco indutum, inspersum cinere caput, & in platea mediæ civitatis, magnâ voce, animò mœlissimò, ejulantem: sed saccum Deus mutavit in purpuram, cinerem in coronam regiam, ejulatum in gaudium maximum. Ps. 29. 12. *convertisti planctum meum &c.* Barradius D. 3. Pasch. t. 4. l. 5. c. 11.

Fecit ascensum purpureum. Cant. 3. 10. Meritò patientia comparatur purpuræ, quæ reges induuntur: quia patientia opus perfectum habet, animum præbet regium, sui que ipsius, & omnium, dominum facit. de Ponte hic Exh. 29. §. 4.

Testimonia Biblica.

Vult, & non vult, piger. Prov. 13. 4. S. Hieron. hic: rectè pigri nomine denotatur, qui vult regnare cum Domino, & non vult pati pro eo. apud Sylveira c. 8. in Luc. 22.

Dic, ut sedeant hi duo filij mei &c. Matth. 20. 21. *Potestis bibere calicem?* ac si dicat: est thronus laborum fructus, non itè rogationis munus. Passio via est: pietatis causâ suscepti labores: ij regnum parant. Si dignitatem amas, Passionis te socium exhibe. Videare unâ cruci-

crucifixus; inque regni concessu spectaberis. S. Basil. Seleuc. or. in illud: dic, ut sedent &c.

Nolite timere pusillus grex: quia complacuit Patri vestro, dare vobis regnum. Luc. 12. 32. Quid regno cum grege? num oves aptæ sceptris? Cur non Apostolos, cur non Discipulos, non duces Christiani exercitûs vocavit, inauguraturus eos ad regnum? Nimirum non bellando, sed patiendo, regnum cœlorum invaditur: nec milites, sed *oves occisionis*? Pl. 43. 22. tantum occupant regnum. *Agnus enim occisus ab Origine Mundi.* Apoc. 13. 8. *dignus est accipere regnum.* Oliva l. 13. Strom. hic.

Per multas tribulationes &c. Act. 14. 21. Qui vult inungi in regem regni cœlorum, oportet eum multas tribulationes pati, antequam perfectè inungatur. Hugo Card. in Pl. 26.

Particeps in tribulatione, & regnò, & patientiâ. Apoc. 1. 9. Albertus M. nota, quòd ponitur regnum inter tribulationem, & patientiam: ad denotandum, quòd, nisi tribulatio exercuerit, & patientia defenderit; non poterit regnum possideri. apud Sylveira hic.

Ex Patribus.

Tempora patiendi non potest prævenire felicitas regnandi. S. Leo de transig. Dom.

Nisi tentatio, nec corona; nisi certamina, nec præmia &c. S. Chrysost. hom. 4. ad pop. Antioch.

Permittet autem hæc Deus temporibus persecutionum: non quòd tunc Deus prohibere non possit; sed quòd per patientiam, ut consuevit, coronare vult suos athletas. Sicut & Prophetas, & Apostolos, ut breviter laborantes æternum hæreditent regnum cœlorum. S. Cyrill. Jerof. Carech. 15.

Hæc est via vitæ, tribulatio præfens; via gloriæ, via civitatis habitaculi, via regni; secundum quod clamor latro de cruce: *memento mei Domine, cum veneris in regnum tuum.* Perveniet & ipse in regnum. Sed vis nosse, quàm compendiosâ viâ? eadè die meruit cum Domino esse in paradiso. S. Bernardus (1. in ram. Palm.) q. d. patientia in doloribus, brevissima in cœlum via est. Pinna in Eccl. Ethol. 6.

§. XVIII.

Post patientiæ laborem quies.

Figura, & Symbola

Requievit Deus die septimò. Gen. 2. 2. Non requievit tanquam fatigatus; sed ut doceat, ante quietem præcedere operationem. Sylveira c. 37. in Luc. 18.

Vidit requiem, quòd esset bona. Gen. 49. 15. Anselmus: vidit requiem æternæ vitæ, quòd esset bona; & terram viventium, quòd optima: & *supposuit humerum suum ad portandum.* Quia, qui promissam requiem invenire desiderat, onera libenter portat. apud Escobar t. 3. Coll. Chr. l. 2. sect. 2. obl. 1.

Polyantha Sacra. Tom. II.

Ascensum purpureum. Cant. 3. 10. Ad hoc reclinatorium multis laboribus pervenitur, multis tribulationibus ascenditur; ita ut si necesse fuerit, etiam sanguis effundi permittatur: ideo *ascensus* rectè *purpureus* esse dicitur. S. Gregor. hic. *Reclinatorium aurum*, æternæ felicitatis fulgor; in qua reclinator, & ab omni labore quiescitur. Ascensus purpureus est: quia ad claritatem illius quietis non nisi per tribulationem venit. Corn. hic. Per reclinatoriū aureum requies æterna accipitur, quæ Sanctis in Ecclesia promittitur: ad quam tamen ascensus est purpureus, id est, Passio Christi; quia purpureum colorem sanguinis imitatur. S. Thom. Aqu. hic.

Adjuro vos-nè suscitets &c. Cant. 8. 4. Multo labore, instantiâ, & oratione, sponsa dilectum invenit, & tandem in cubiculum introduxit. Unde dignum est, ut post fatigationem tandem quiescat; & dilectò, tot sudoribus, & discursionibus apprehensò fruatur; nec facile ab ejus amore avellatur. Rich. à S. Viçt. hic.

Liber generationis Jesu Christi, filij David, filij Abraham. Matth. 1. 1. Cur ponitur prius David, quàm Abraham? Palatius: Scriptura docet; finem Abraham esse locum refrigerij. Imò Matth. 8. 11. dicitur: *multi venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob, in regno cœlorum.* Cùm ergo Abraham designet quietem; innuit Dominus, necesse esse, ut filius sis Abraham, id est, quietis; prius fuisse filium David pugnaroris, angustijs, & laboribus, pressi. Sylveira hic.

Diaconibus supra sinistram humerum stola imponitur: quia quidquid laboris in hac vita sufferimus, tanquam in sinistra portamus: donec à sinistra transeamus in dexteram, in qua requiem habeamus. Innocentius III. P. de Sacro Altar. mysterio lib. 1. c. 5.

Testimonia Biblica.

Ex Veteri, & Novo.

Illic sederunt sedes. Pl. 121. 5. Nunc est tempus laborandi, postmodum erit tempus quiescendi. Michæ 2. 10. *Surgite, & ue: quia non habebitis hic requiem.* Matth. 26. 41. 45. *Vigilate, & orate.* & postea: *dormite jam, & requiescite.* Hugo Card. hic.

Videte oculis vestris, quia modicum laboravi, & inveni mihi multam requiem. Eccl. 51. 35.

Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno. Apoc. 3. 21. Huic tepido æterna gloria promittitur nomine sessionis: quia tepidus fugit laborem, & cursum. Hinc si eum amplectatur, promittit ei requiem æternam, & sessionem regalem in cœlis. Cornelius hic.

Ex Patribus.

Venale est, quod habeo, dicit Dominus; tibi eme illud. Quid habet venale? requiem. Quantum valet? pretium ejus labor est. Quan-